

บทที่ 4

การจ่ายค่าสินไหมทดแทน

4.1 หลักการทั่วไปเกี่ยวกับการจ่ายค่าสินไหมทดแทน

เมื่อมีการเวนคืนกิจการเกิดขึ้น รัฐผู้เวนคืนกิจการมีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะจ่ายค่าสินไหมทดแทนอย่างยุติธรรมและเป็นธรรมในจำนวนที่เท่ากับมูลค่าของผลประโยชน์ในทรัพย์สินที่สูญเสียไป ณ วันที่เกิดความเสียหายโดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมทั้งหมด การจ่ายค่าสินไหมทดแทนจะต้องอยู่ในหลักการที่ได้ทำขึ้นก่อนหรือทำทันที ภายหลังจากที่รัฐได้ใช้มาตรการเวนคืนกิจการ ถ้าในทางปฏิบัติได้มีการจ่ายค่าสินไหมทดแทนล่าช้า ก็จะมีการคิดดอกเบี้ยด้วย¹

4.1.1 ค่าสินไหมทดแทนตามข้อมติสมัชชาใหญ่ขององค์การสหประชาชาติ

มุมมองของ U.N. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเวนคืนหรือการยึดทรัพย์สินได้รับการยืนยันในเอกสารของสหประชาชาติ 2 ประการคือ

1. ข้อมติของที่ประชุมใหญ่ที่ 1803 (General Assembly Resolution 1803) ในปี 1962 ให้สิทธิอธิปไตยถาวรเหนือทรัพยากรธรรมชาติ รับรองว่าการยึดทรัพย์สินของคนต่างชาติ ต้องกำหนดค่าสินไหมทดแทนแต่ประกาศเพียงว่าค่าสินไหมทดแทนจะต้องเป็นค่าสินไหมทดแทนที่ “เหมาะสม”

การโอนกิจการเป็นของรัฐหรือการเวนคืนกิจการ จะต้องอยู่บนเหตุผลเพื่อประโยชน์สาธารณะ ความปลอดภัยหรือผลประโยชน์ของชาติ ซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นสิ่งที่อยู่เหนือกว่าผลประโยชน์ของเอกชนหรือส่วนตัว ในกรณีดังกล่าวเจ้าของทรัพย์สินจะได้รับการจ่ายค่าสินไหมทดแทนที่เหมาะสม เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายที่ใช้บังคับในรัฐที่ใช้มาตรการยึดทรัพย์สินและสอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศ ในกรณีใด ๆ ที่มีปัญหาหรือข้อโต้แย้งในเรื่องของค่าสินไหมทดแทนจะต้องอาศัยเขตอำนาจศาลภายในประเทศของรัฐที่ใช้มาตรการยึดทรัพย์สินจนถึงที่สุดก่อน อย่างไรก็ตาม ขึ้นอยู่กับข้อตกลงโดยรัฐและคู่กรณีอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกัน การระงับข้อพิพาทอาจกระทำโดยผ่านอนุญาโตตุลาการหรือเขตอำนาจของศาลระหว่างประเทศ

1. Ibrahim F.I. Shihata, “Legal Framework for the Treatment of Foreign Investment Volume I : Survey of Existing Instruments”, The International Bank for Reconstruction and Development / The World Bank, 1992.